

KESZTHELYI HÍRLAP

KESZTHELYRŐL ÉS KÖRNYÉKÉRŐL FEKETÉN-FEHÉREN

100 éve írták alá a trianoni békediktátumot

Száz évvel ezelőtt, 1920. június 4-én 16:32-kor Magyarország képviselői aláírták az első világháborúban győztes hatalmak által diktált békeszerződést a Párizs melletti Versailles-ban, a Nagy-Trianon palotában. A békefeltételek rendkívül szigorúak voltak: hazánk elveszítette területének kétharmadát, lakosságának több mint felét, legfontosabb bányavidékeit, erdőinek többségét, legjobb termőföldű vidékeit, tengeri kikötőjét, fontos vasútvonalait, és Budapest kivételével minden nagyvárosát. Magyarországot komoly jóvátétel fizetésére kötelezték, hadseregének létszámát korlátozták, a korszerű nehézfegyverzet és repülőkhadrendbe állítását pedig megtiltották. Ugyan a trianoni béke szerzői a nemzeti önrendelkezésre, a nemzetiségi elvre hivatkoztak, ez csak a szomszédos országok számára volt kedvező, míg hazánktól jelentős, majdnem szinmagyar lakosságú területeket is elcsatoltak. Erre főleg stratégiai, gazdasági és közlekedési okokból került sor. Így összesen mintegy 3,3 millió magyar rekedt az új határokon kívül, és került kisebbségi sorba. Az első világháborút lezáró békerendszer alapján az őshonos magyar népesség öt, a mai állapot szerint nyolc államban találta magát, valamint történelmi és kulturális emlékhelyeinek nagy részét is.

A szerződés aláírását megelőző béketárgyalások során az Apponyi Albert által vezetett magyar küldöttség érveit a győztes hatalmak tanácsa nem vette figyelembe. Hiába mutatta be Teleki Pál a nemzetiségek területi elhelyezkedését és arányát bemutató híres „vörös térképét” az igazságosabb határok kialakítása érdekében, a nagyhatalmak és a szomszédos országok érdekei előbbre valók voltak.

A korabeli magyar társadalom a trianoni békediktátumot égbekiáltó igazságtalanságnak élte meg. A szerződés aláírásának napján zárva maradtak a hivatalok, az iskolák és az üzletek, mindenhol gyászszókat tűztek ki, a napilapok gyászkezzel jelentek meg, az országzászlót pedig ettől az időponttól csak félárbórig vonták fel. Országszerte félreverték a harangokat, ami egyébként katasztrófa esetén (tűzvész, árvíz vagy ellenség közeledte) szokás.

Menekültek százazrei özönlöttek a

csonka anyaországba, közülük sokan évekig vagonokban voltak kénytelenek élni. Keszthelyre legalább 60 menekült érkezett az elcsatolt országrészekből. Többségük a Szerb-Horvát-Szlóven Királysághoz került területekről került ide, de a Felvidékről, Erdélyből, a Partiumból és a Bánságból is sokan érkeztek. Nagyrészt olyan vasutasok és hivatalnokok voltak, akik nem akartak felesküdni egy idegen államhatalomra, de magánzók és háztartásbeliek is voltak közöttük, sőt még egy óvónő is. Emléküket Dékány István Trianon árvái című könyve őrzi, amelynek a

menekültek neveit tartalmazó részletes adatbázisa a trianon100.hu oldalon is elérhető a világhálón. Leszármazottaik minden bizonnyal itt élnek közöttünk, Keszthely városában.

A trianoni béke évtizedekre meghatározta a magyar külpolitika törekvéseit. A két világháború közötti Horthy-rendszer legfőbb célja a békeszerződés felülvizsgálata — ezáltal az elvesztett területek legalább részleges visszaszerzése —, azaz a revízió volt. Ez olyan kényszerpályára állította Magyarországot, ahol Németország és Olaszország szövetségeseiként volt kénytelen harcolni a második világháborúban, hogy aztán az 1947-es párizsi békével újra elveszítse az 1938 és 1941 között visszakapott — vagy fegyveres akcióval visszaszerzett — összes területet.

A pártállam négy évtizede alatt nem lehetett a trianoni békediktátum igazságtalanságáról nyíltan beszélni, mert a „szocialista internacionalizmus” jegyében a szovjet tömbbe tartozó szomszédos

államok baráti országoknak minősültek. Ebben az időszakban főként Csehszlovákiában és Romániában igyekeztek az ottani magyarságot asszimilálni, elűzni, utóbbi országban kifejezetten durva eszközökkel, ami a Ceaușescu-diktatúra utolsó éveiben az anyaországba való tömeges menekülést eredményezett. A rendszerváltás után a határon túli magyar közösségeket számos nacionalista támadás érte, emellett egyre inkább az anyaországi belpolitikai játszmák áldozataivá váltak.

A trianoni békediktátum az aláírása óta eltelt egy évszázad alatt folyamatosan politikai, társadalmi viták tárgya volt. Minden nemzetközi szerződés és szövetségi rendszer dacára a Magyarország és a szomszédos országok közötti feszültségek még nem szűntek meg teljesen, sőt a századik évfordulóhoz közeledve — főleg Romániában — újból felerősödtek a magyarellenes indulatok.

Bár a Fidesz képviselői Orbán Viktor vezetésével 1990-ben, Trianon 70. évfordulóján még nem kívántak a házelnök által kért egyperces néma megemlékezésben részt venni, sőt demonstratívan kivonultak a parlamenti ülésteremből, ugyanez a párt 2010-es hatalomra kerülésekor törvénybe iktatta a Nemzeti Összetartozás Napját. Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme”.

Politikai izléstől függően lehet Trianonról vitatkozni, a „mi lett volna, ha?” jegyében bűnbakokat találni a múltban, a székelly himnuszra sirva vigadni, vagy éppen románnak, szlováknak, szerbnek nevezni a határon túli nemzetrészeket, csak az évszázaddal ezelőtt történtek jelentőségét nem szabad eltagadni.

Ahogy Juhász Gyula írta híres versében: „Nem kell beszélni róla sohasem, de mindig, mindig gondoljunk rá.” Ne feledjük soha történelmünk e tragédiáját, és próbáljuk meg a legjobbat kihozni abból a helyzetből, amelybe száz éve kerültünk! Ez Trianon tanulsága 100 esztendő távlatból.

Elár(v)ulva

BÁLINT NATÁLIA

2005-ben hatalmas árvíz pusztított Székelyföldön. Miután mi rendszeresen kijártunk a szüleimmel Erdélybe, különösen szíven ütött a híradásokban és barátaink beszámolóiban látott kár. Nem felejttem el a képet, amelyet látva elhatároztam, hogy a magam szintjén teszek valamit. Egy sáros babát ábrázolt az említett fotó, és elképzelttem a kislányt, aki elvesztette kedves játékát. A keszthelyi tűzoltók minden segítséget megadtak, és számtalan más jóakarátú ember mozdult meg határontúli testvéreinkért. Mi jótékonyági koncertet szerveztünk kollégáimmal, és hiába voltam akkor még csak amatőr, 21 éves énekespalánta, megtelt a karmelita bazilika: a nemes ügy sokakat érintett meg. Fővédnöknek megnyertük a város akkori polgármesterét, Mohácsi Józsefet, és bár vonakodva (mert nem szívesen szerepelt együtt Mohácsival) igent mondott Manninger Jenő országgyűlési képviselő is. Így ők ketten védnökölték a kezdeményezést, amelyen mintegy 600 ezer forintot sikerült gyűjteni a székelyudvarhelyi Dr. Palló Imre Művészeti Líceum kisiskolásainak. 200 kisgyerek kapott a keszthelyi embereknek köszönhetően karácsonyi ajándékot, vagy éppen cipőt, mert bizony olyan is akadt, akinek arra volt szüksége. Bodurián János igazgató úr személyesen vette át a keszthelyiek felajánlását, és vitte el a kicsiknek. 2006-ban aztán Hévíz is csatlakozott, Vértes Árpád akkori polgármester felajánlotta, hogy a város kisbuszát, valamint technikai felszerelését biztosítja, állja az útiköltséget, és szakembereket is küld velünk Erdélybe. Ugyanis Székelyudvarhelyen hallani szerettek volna minket. Sosem felejttem el, ahogy a koncert után megrohmozták a gyerekek a színpadot! Két koncertet adtunk még az udvarhelyin kívül, szintén jótékony jelleggel 2006 októberében: Csíkszereda és Gyergyószentmiklós színházaiban. Velünk tartott a Szent Korona Szövetség küldöttsége is. Igazán nemes, összetartozást jelképező két évet jelentett a koncertek szervezése és lebonyolítása, mondanom sem kell, hogy minden fillér az erdélyi gyerekeké lett. Nem is merült fel pártpolitika, egyszerűen megéltük a szeretetet, öleltük egymást, rengeteget sírtunk a meghatódottságtól. Aztán 2010-ben, amikor megírtam városunk, Keszthely himnuszát, Székelyudvarhely testvér- városunk lett.

Később, immár Stuttgartba költözve szeretettel csatlakoztam a magyar közösséghez, amelynek tagjairól kiderült: szinte kivétel nélkül erdélyiek. Befogadtak és számos békés autonómiatüntetésen vettünk részt együtt. Amíg ebbe bele nem szólt a magyarországi nagypolitika. Az

utolsó alkalom, hogy ilyenén részt vetttem, Erdély elcsatolásának 100. évfordulója volt: 2018. december 1. Mi csak 200 kilométert utaztunk, de volt olyan is, aki 700 kilométert tett meg, hogy a müncheni román követségen, a méltóságteljes emlékműsört követően egy petíciót dobjon be a postaládába. Voltunk talán húszan, többek között azért, mert ezt a napot érezte a magyar kormánnyal szimpatizáló Erdélyi Világszövetség a legalkalmasabbnak, hogy disznótorossal ünnepeljen!

Ez is bizonyította a tettek és a jelszavak közti, a kritikusan gondolkodó emberek számára egyre nyilvánvalóbb disszonanciát. A mai magyar politika alapvetően megy szembe mindennel, amit klasszikus diplomáciából az egyetemen tanítanak. Keménykedés, demonstráció és a gazdasági intervenció határát súroló döntések születnek, amelyek látszólag az erdélyi magyarság érdekeit szolgálják, ám valódi következményük a határontúli testvéreink teljes elár(v)ulása. Azok számára, akik annyi évtizeden át voltak kénytelenek atyáik szülőföldjén másodrendű állampolgároként, megaláztatásban élni, lélekemelően hat az illúzió, hogy a magyar kormány támogatja őket. Hiszen lám állampolgárságot adott nekik, és kapnak stadionokat, maszkokat járvány idején! Mi ez, ha nem szeretet? – Pusztá hatalmi törekvés, számító manipuláció! 2004-ben ocsmány politikai ügygyé silányult a kettős állampolgárság kérdése, amelyet nem is lett volna szabad népszavazásra bocsátani, hiszen sokkal összetettebb és érzékenyebb a téma annál, hogy propagandává süllyesszék azt. Ez volt az első ék az anyaországi és az erdélyi magyarság között a rendszerváltást követően. Mint azt Mikola István 2006 márciusában beismerte, a Fidesz népszavazáskezdeményezését nem az összetartozás, hanem a hatalomvágy ösztönözte. A nőánsznyi szavazatkülönbséggel frissen miniszterelnökhelyettes-jelöltté (sic!) választott egykori egészségügyi miniszter a következőket mondta 2006 tavaszán, nagyban hozzájárulva, hogy a Fidesz elveszítse a választásokat: "Ha négy évre nyerni tudnánk, és (...) utána mondjuk az ötmillió magyarnak állampolgárságot tudnánk adni, és ők szavazhatnának, húsz évre minden eldőlné ebbe' az országba'." Ez meg is történt később, és Orbán Viktor az erdélyi magyarok szavazatainak is hála immár negyedik ciklusát tölti miniszterelnökként egy olyan torz választási rendszerben, amelyben a választásra jogosult polgárok egyharmadának szavazatával kétharmadot kiálthat.

Érvényesül a *Divide et impera!* latin mondás. (*Őszd meg és uralkodj!*) Aki látott már nárcisztikus szülőt, pontosan tudja, mit tesz a gyerekeivel: versenyezteti őket, hogy megnézzze, melyik szereti jobban. Az egyiket aranygyermekké emeli (szakkifejezés), a másik a bűnbaki szerepet kapja. A gyerekek konfliktusából és versenyből elégedetten levonhatja a következtetést, hogy neki hatalma van, ő fontos. A nárcisztikus személyiségzavar gyógyíthatatlan, mivel az agy strukturális deformitása okozza. Számos vezető rendelkezett vele (Sztálin, Hitler, de a mai vezetők jelentős százaléka is), és ezek a személyek úgy játszanak népekkel, érzésekkel, ügyekkel, hogy közben tökéletesen figyelmen kívül hagyják az emberek valódi érdekeit. Egyetlen céljuk a hatalom megélése. Együttérzés nincs bennük, ezért nem érdekeltek az önzetlen örömszerzésben. Minden, amit tesznek, öncélú. Békeidőben fejlődni kéne, amire azonban alkalmatlanok, hiszen személyiségfejllettségi szintjük megrekedt a 3-4 éves, dackorszakos kisgyerekek énközpontú világában. A káosz, a nyomor, a fájdalom és a háború az, amelyben jól érzik magukat. Grandiózus maszkjuk egy gyűlölködő, intrikus, kicsinyes, bizonytalan belső világot rejt, és amikor látják mások rajongását, illetve az ellenkező oldal szenvedését, fontosnak érzik magukat. A vagyon nem cél számukra, hanem csak eszköz, amely által hatalmasnak, tehetősnek érezhetik magukat. A lényeg a szerzés folyamata.

A mai magyar kormány azzal, hogy egymásnak ugrasztotta, megosztotta az anyaországi és a határon túli magyarokat, Trianon gyalázatát erősíti. Nem a kettős állampolgárság a baj, nem is a szavazati jog. A baj a játszma, az álnemzeti lözöngök, a számító, hazug támogatási forma, az öncélúság, emberek eszközökként történő manipulálása. Az anyaországi magyarság jelentős részével és a románssággal egyaránt meggyűlöltetik az erdélyieket, akik ennek köszönhetően soha nem voltak még ilyen magányosak. Trianon tragédiája 100 év távlatából nem csak nemzeti, hanem első sorban morális: túl a földrajzi felszabdaltságon lelkeinkben is magányosak, egymásra acsarkodók lettünk. A következő 100 év kihívása a nemzeti egység minimumának, az egymás és az alapvető értékek iránti tisztelet megteremtése lesz. Sajnos egyre kevesebben hiszünk abban, hogy ez békés eszközökkel sikerülhet.

A szerző Keszthely szülőtte, operaezenes, közgazdász, okleveles nemzetközi kapcsolatok elemző (diplomácia szakirányon).

Erőltetett menet a nemzeti régiókért – egy európai kezdeményezés margójára

VASS BÁLINT

Három nappal a trianoni tragédia 99. évfordulója után, 2019. június 7-én kezdetét vette egy aláírásgyűjtés, amelyet a Székely Nemzeti Tanács tűzött zászlajára. Céljuk, hogy az EU kohéziós — a régiók közötti egyenlőtlenségeket csökkentő — politikája kiemelt figyelemmel kezelje azon régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő térségektől. Európa őshonos nemzeti kisebbségei a XXI. században is ugyanúgy megmaradásukért küzdenek. Az adott országok kormányai burkoltan hátrányba szorítják azokat a régiókat, ahol a kisebbséget jelentő nemzeti lakosság adja a többséget.

Romániában sincs ez máshogy: az ottani magyarok által is megválasztott erdélyi szász származású államfő, Klaus Iohannis a „magyar kártyát” húzta elő április végén, hogy kifejezze erőteljes nemtetszését amiatt, hogy a román alsóház elfogadta Székelyföld autonómia-statútumát. Szinte már kelet-közép-európai sajátosság, hogy orwelli módon, ellenségeképet kreálva próbál érvényesülni egy politikus. Iohannis az ottani szociáldemokrata pártot, a PSD-t vádolta meg, hogy olyan titkos megállapodást kötöttek a magyarokkal, amelynek eredményeként Románia lemond Erdélyről. Sajnálatos módon a kritikus gondolkodásra képtelen tömeg vevő erre a retorikára. Ugyanakkor a román államelnökre 5000 lejes (360 000 forint) bírságot szabott ki válaszul a Román Diszkriminációellenes Tanács, mivel kijelentéseit diszkriminatívnak, sértőnek találták az etnikai, nemzetiségi hovatartozáshoz kapcsolódó méltóság jogára nézve. Fontos megjegyezni, hogy Iohannis aggodalmi alaptalanok voltak, mivel a román szenátus leszavazta az RMDSZ által benyújtott törvénytervezetet. Gyakorlatilag a kilenc RMDSZ-es szenátoron kívül minden parlamenti erő az autonómia ellen szavazott.

Az előbbi leírt eset közvetlenül nem kapcsolódik a szóban forgó aláírásgyűjtéshez, azonban elég erős indokul szolgál arra, hogy miért fontos az SZNT kezdeményezése, függetlenül attól, hogy milyen elveket vallunk. Aki konzervatívnak, patriotának tartja magát, az pusztán nemzeti elkötelezettségből aláírja. Egy liberális az őshonos nemzeti kisebbségek jogaiért, a baloldali pedig egyszerűen az embertársai iránti szociális érzékenységből azonosulhat vele. Bár ilyen egyszerű lenne! Viszont társadalmunk politikai törésvonalai egyre inkább máshol húzódnak. Kialakult egy olyan hideg polgárháború, ami még egy ilyen össznemzeti ügyben is képes árkot ásni magyar és magyar közé: a szekértábor-logika szerint, aki ma elkötelezett kormánypárti, az támogatja a külhoni testvéreinket érintő petíciót, aki pedig

protest-ellenzéki, azt hidegen hagyja, sőt rosszabb esetben ellenzi.

Fontos megjegyezni, hogy a Brüsszelrel való viszony tekintetében is markáns ellentét van a két fél közt: az egyik általában elvakultan elítéli, míg a másik szemet huny az EU hibái felett, és mindenben tőlük várja a megoldást. Az ideális valahol a kettő között lenne, egyfajta aranyközéput, ráadásul a szóban forgó kezdeményezés összeurópai érdek is. Úgy nem lehet demokráciát játszani, hogy adott két szélsőséges pólus, amelyek identitását az határozza meg, hogy az egyik fél megfigyeli, mit vall a másik egy adott témában, és akkor arra reagálva ő a szöveg ellenkezőjét fogja tenni. Épp ezért tiszteletre méltó, mikor egyes véleményvezérek, politikusok a hovatartozásuktól függetlenül ennek jelentőségére hívták fel a figyelmet. Szükség van arra, hogy kialakuljon az igény a konszenzusra, fel kell hagyni az „árokásással”, és ki kell jönnie a társadalomnak a lövészárkokból. Ugyanis ha ilyen jelentős, nemzetünket érintő ügyekben helyet adunk a másik féllel szembeni sértődöttségünknek, és tiltakozásként nem támogatunk egy ilyen kezdeményezést, annak csak a magyarság issza meg a levét. Akiben kialakult az ismerő sztereotípiája a székelyekkel szemben, hogy „őket úgyis teletömi pénzzel az Orbán-kormány, a szavazataik miatt kerültek újra hatalomra”, és emiatt ellenszenvvel tekint rájuk, az pont az ellenkezőjét éri el nemtörődöm hozzáállásával. A petíció célja ugyanis az, hogy az Európai Unió területén élő őshonos nemzeti kisebbségek ne fűggenek anyaországuk kormányától az EU-s támogatások lehívása tekintetében, hanem közvetlenül juthassanak hozzá. Márpedig ha az erdélyi magyaroknak nem kellene állandóan azt érezniük, hogy a mindenkori magyar kormánnyal szembeni viszonyuk határozza meg azt, hogy kapnak-e anyagi támogatást, akkor egyetlen anyaországi kormány se használhatná őket hatalomtechnikai eszközként. Ugyebár a román államra aligha számíthatnak ilyen szempontból, mivel ők abban érdekeltek, hogy Székelyföld elmaradott térség legyen. Pedig ez sem feltétlenül igaz. Elég Dél-Tirol példájára gondolnunk, amelyet az I. világháborút követően csatoltak Ausztriától Olaszországhoz. Az olaszok sokáig semmibe vették az ott élő német ajkú kisebbség jogait, akiknek autonómia-törekvéseiért Ausztria mindent megmozgatott. 1971-ben megtört a jég, és aláírták az Autonómia Statútumot. Napjainkra Dél-Tirol lett Olaszország egyik gazdasági motorja, amelynek az olasz mellett a német is hivatalos nyelve, és saját önkormányzati jogkörökkel bír. Ennek ellenére, sajnos hiú ábránd, hogy az autonómia megvalósuljon a közeljövőben bármely elszakított országrészen.

Visszatérve az aláírásgyűjtésre, fontos szót ejtenünk arról is, hogy ez egyáltalán nem indult könnyedén. Először is ahhoz, hogy az EU érdemben foglalkozzon ennek megfogalmazott céljaival, legalább egymillió támogató nyilatkozatra van szükség a tagállamokból, valamint legalább hét tagállamban el kell érnie az adott tagállamra vonatkozóan előírt küszöbértéket, ami az adott ország lakosságának körülbelül 0,08-0,15%-át jelenti.

Mindent egy év alatt kellett volna meglépni, viszont csupán az előbbi előfeltétel teljesült, a küszöbértéket még 4 EU-tagállamban el kéne érni. Természetesen az is közrejátszott ebben, hogy a koronavírus-járvány keresztbe tett a kampánynak, mivel leállt a nemzetközi közlekedés, teljesen online gyűjtésre kellett a szervezőknek áttérniük, ami nem ment zökkenőmentesen. Ugyanakkor amellet se lehet elmenni, hogy a kezdeményezés hiába indult 2019 júniusában, 2020. januárig mindössze 50 000 aláírás gyűlt össze, ami a kommunikációs stratégia hiányáról árulkodhat. A digitális gyűjtőfelület csupán nagypéntekre állt össze, és azon európai országokban, ahol nincs őshonos magyar ajkú lakosság, továbbra sem volt széles körben ismert az akció. Márpedig az Európai Unióban a magyarokon kívül még a baszkok, katalánok, okcitanok, bretonok, a dél-tiroli németek, a sziléziai csehek és németek, valamint a balti államokban élő oroszok is biztosan támogatandónak tartanak a kezdeményezést, ha lenne róla tudomásuk. Ehhez persze jelentős anyagi forrásokra van szükség. Felmerül a kérdés, hogy ezek miért nem voltak adottak? Elvégre jól beilleszthető a Fidesz-KDNP narratívájába, ennek ellenére szinte alig találkozhattunk az SZNT aláírásgyűjtésével kormányközeli hirdetési felületeken. Ha ez olyan fontos lett volna a magyar kormány számára, bőven adhattak volna rá keretet és infrastruktúrát. Mintha a valódi küzdelem helyett nem az lenne a céljuk, hogy érdemi előrelépés történjen egy ilyen össznemzeti ügyben, hanem inkább az, hogy a hamis látszatát lehessen kelteni annak, hogy ők márpedig mindent megtesznek a külhoni magyarság ügyéért. Mindenesetre az Európai Bizottság javaslatának értelmében a jelenleg is zajló európai polgári kezdeményezések határidejét fél évvel meghosszabbítják a járványhelyzet miatt, vagyis a lehetőség adott lesz, hogy a szükséges négy tagállamban átlépjék a küszöböt. Bízunk benne, hogy a petíció célta ér, ezzel új reményt adva nemcsak a határon túli testvéreinknek, hanem Európa többi őshonos kisebbségének is!

A szerző a nemzeti ügyek mellett elkötelezett gondolkodó, okleveles növényorvos, természetvédelmi mérnök.

Út a nemzeti felelősségvállalásig. Beszélgetés Molnár Tibor történésszel

BÁLINT NATÁLIA

Először rockzenész szeretett volna lenni, aztán három tanári diplomát is szerzett, dolgozott a versenyszférában, volt országos pártpolitikus, most pedig Keszthely önkormányzati képviselője. Talán néhány kedves Olvasó számára ismert tény, hogy e sorok írója és Molnár Tibor adtak már közös koncertet októberben. Keszthely, az igazság és a zene iránti elkötelezettség magyarázza barátságunkat és az ebből fakadó tegező viszonyt.

Doktori témád a történeti ökológia, de a magyarság sorskérdéseivel, köztük Trianonnal és az oda vezető úttal is sokat foglalkozol. Elmondásod szerint történelmünk e szomorú fejezete nagyon korán elkezdett érdekelni. Melyek voltak azok a kezdeti élmények, amelyek hatására kialakult a téma megismerése iránti fokozott vágy?

– Kisiskolás koromban egyik kedvenc elfoglaltságom volt egy régi, kopott atlasz lapozgatása. Képes voltam órák hosszat tanulmányozni a térképeket, és eközben feltűnt, hogy Magyarország határain túl is magyar nevű települések, hegységek és folyók vannak. Amikor erre rákérdeztem, szüleim és tanárim annyit mondtak, hogy Magyarország régen sokkal nagyobb volt, de mivel a világháborúkban a rossz oldalon álltunk, elvesztettük ezeket a területeket. Az 1980-as években még nem lehetett teljesen őszintén beszélni ezekről a dolgokról. Azt azért már tudtam, hogy Jugoszláviában élnek rokonaink, és ahol laknak, ott a falu fele magyarul, a másik fele pedig szerbhorvátul beszél. Erdélyi magyarokkal is összebarátkoztunk, akiknél szüleim vendégeskedtek is Kolozsvárott. Tőlük hallottam először az akkori román valóságról: a határon elkobozták a magyar nyelvű újságokat és könyveket, az ottani nép éhezett és szegénységben élt, a magát a Kárpátok Géniusának nevező Nicolae Ceaușescu viszont isteníteni kellett. Jártunk Csehszlovákiában is: Révkomáromban szinte mindenki magyarul beszélt, kedvesek voltak az emberek, de hazafelé a vámósok nagyon durván bántak azokkal, akik valamit vásároltak ott, és át akarták vinni a határon. Hetedikes koromban magyarórán azt a feladatot kaptuk, hogy költsünk át egy irodalmi alkotást. Nekem ez annyira jól sikerült, hogy úttörővezető édesanyám pártfegyelmit kapott miatta, ugyanis A walesi bárdokat költöttem át Ceaușescu látogatása Erdélyben címmel. Sajnos a kéziratot elkobozták...

Említetted délvidéki rokonaidat. Lehet tehát mondani, hogy az együttérzésen túl családi gyökerek is kötnek a határon túli nemzetrészhez?

– Ez egy érdekes történet, ami jól illusztrálja a XX. századi magyar történelem viharait. Nagypám, Molnár János együtt katonáskodott a második világháborúban a nemesmiliticsi Kanyó Györggyel (nekünk Gyuri apó), aki az 1941-ben visszafoglalt Délvidékről vonult be a Magyar Királyi Honvédségbe. A háború után faluja újból Jugoszláviához került, de a katonacimborák tartották a kapcsolatot, olyannyira, hogy gyermekeik össze is házasodtak: így lett Rita keresztanyám, édesapám húga határon túli magyar, aki a szerb nyelvet felnőttként anyanyelvi szinten megtanulva a zombori kórház megbecsült szülésznőjeként dolgozott nyugdíjazásáig. Sok időt töltöttem náluk, még a délszláv háború idején is, ami ugyan a Vajdaságot nem érintette, viszont rengeteg katona és csetnik volt ott akkoriban, no meg bizonyos helyeken nem volt tanácsos magyarul megszólalni. 18 éves fiatalként nem sokat fogtam fel ebből: a Nirvana és a U2 lemezeit hallgattuk korombeli helyiekkel, akik között magyar, szerb és horvát egyaránt volt. Egyszer még egy olyan szórakozóhelyre is betévedtem, ahol a hírhedt Arkan Tigrisei nevű háborús bűnös szabadcsapat tagjai mulatoztak éppen, de ezt csak utólag tudtam meg, amikor keresztanyám halálra rémült, miután megmondtam, hogy hol voltam.

Ilyen izgalmas családi történetek és az igazságkereső személyiségtípus szinte már megmagyarázzák a hivatásválasztásodat. Van-e azonban konkrét pillanata az ifjúságodnak, amelynek hatására eldöntöted, hogy történelemtanár leszel?

– Olvasmányaim többsége a kezdetektől, tehát 7-8 éves koromtól történelmi és földrajzi jellegű volt. Az ismeretterjesztő könyvektől hamar eljutottam a nagyobb lélegzetvételű történelmi regényekig, útleírásokig, majd általános iskolás korom végére már a szakkönyvekig. Nyolcadikos koromig nemigen kellett készülnöm a történelemórákra, mert már előre elolvastam mindent. Ebben pedagógus szüleimnek nagy szerepe volt: eleve bőséges és minőségi könyvválaszték volt otthon, a minket, gyerekeket érdeklő témájú műveket

pedig gondosan beszerezték. Sokat jártunk múzeumokba, és mivel akkor még a fővárosban éltünk, még egy egyszerű buszozás vagy villamosozás alkalmával is rengeteg történelmi épületet, helyszínt láttunk, amelyekről mesélni tudtak nekünk. Érdeklődésemet és műveltségem alapjait nekik köszönhetem. A gimnáziumban nem tartoztam a legjobb tanulók közé részben szüleim válása, részben pedig a kamaszkori lázadás, a gitározás és az ezzel járó zenekarosdi miatt nem a tanulás volt számomra az első. A fonyódi gimnáziumban szigorú, de emberséges tanárim voltak, akik többé-kevésbé türelemmel viseltettek irántam, de osztályzataim így sem voltak elég jók az egyenes ágon való továbbtanuláshoz. Így egy évet katonáskodtam, mielőtt felvettek a pécsi egyetem földrajz szakára. Kötelező olvasmányaim, jegyzeteim mellett már akkor is tekintélyes mennyiségű történelmi könyvet és folyóiratot olvastam, a történelem szakot pedig később szintén Pécsen végeztem el. De mielőtt tanár lettem, egy évtizedig a családi vállalkozás keretében, a versenyszférában dolgoztam.

Nem szokványos, hogy valaki a versenyszférát elhagyva lesz közalkalmazott, általában fordítva szokott lenni. Ennyire erős volt a hivatástudat? Nem bántad meg, hogy váltottál, és a Keszthelyi VSZK tanára lettél?

– Örökké hálás leszek Fisli István igazgató úrnak azért, hogy 36 évesen, gyakorlatilag pályakezdő tanárként lehetőséget adott számomra. Amikor a VSZK-ba kerültem, már nem volt az a válogatott tanulói állománnyal rendelkező iskola, mint régen, de a tantestület elhivatott tagjai mindent megtettek azért, hogy a gondjaira bízott fiatalokból sikeres szakembereket neveljenek. Ez nem volt egyszerű küldetés, mivel számos tanítványunk nagyon nehéz családi és szociális háttérrel rendelkezett, így az oktatás mellett a nevelésre, fegyelmezésre is nagy hangsúlyt kellett fektetni. Ráadásul akkoriban terjedtek el tömegesen az okostelefonok, amelyek még jobban elvonták a tanulók figyelmét. Ebben a

környezetben kellett helyállnom és tudásomat átadnom, az érdeklődést sajnos csak ritkán mutató fiatalok figyelmét megragadnom. Bár sokszor egy vadnyugati seriff vagy éppen egy stand-up comedy előadó módszereivel dolgoztam, talán sikerült tudásmorzsákat elhítenem, ráadásul tanítványaim számos országos és regionális versenyen szerepeltek sikeresen történelemből és földrajzból, valamint az ehhez kapcsolódó komplex tárgyakból (társadalomismeret, természetismeret). 2018 végén egy politikamentes jótékonyági rendezvény ellehetetlenítése formájában olyan méltánytalanság ért az iskola fölé ültetett bürokratikus vízfej, a Szakképzési Centrum részéről, hogy a pártállamot idéző eljárás elleni tiltakozásul lemondtam határozatlan idejű közalkalmazotti kinevezésemről. A VSZK közössége a mai napig hiányzik, de az állami fenntartású közoktatásba csak az oktatásirányítás jelenlegi rendszerének megváltoztatása után kívánok visszatérni.

A trianoni tragédiát sajnos mindig kisajátította a pártpolitika, aminek azonban nincs vagy legalábbis nem lenne helye a közoktatásban. Elhivatott közéleti személyiségként, határozott gondolkodóként hogyan tudtad úgy átadni a témát a tanítványaidnak, hogy önállóan alakítható legyen ki véleményed? Melyek voltak a legfontosabb információk a díktátummal kapcsolatban, amelyek által tapasztalatod szerint a felnőtté válás szélén álló fiatalok megértették a nemzeti felelősségvállalás terhet?

– Igyekeztem hangsúlyozni, hogy a trianoni béke nem csak egy dátum és néhány aláírás: az odáig vezető több évszázados folyamatot több tanéven át, nagyon alaposan és a korábbi eseményekre többször visszautalva kell tanítani ahhoz, hogy azt összefüggéseiben megértse egy középiskolás tanuló. Így egy érettségizett ember véleménye árnyaltabb lehet a „Vesszen Trianon!” és a „Kit érdekel? Régen volt!” álláspontoknál. Szerencsére a Száray Miklós által írt, változatos történelmi forrásokat és eltérő nézőpontokat bemutató középiskolai tankönyvek jó alapot adtak a tanításra. Emellett több kirándulást is szerveztem a határon túli magyar területekre, történelmi emlékhelyekre, valamint éveken át én szerkesztettem, rendeztem a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából tartott iskolai megemlékezéseket. Két körülményt tartottam különösen fontosnak megtanítani. Az első, hogy a Trianont eredményező nemzetiségi

arányok kialakulásához több évszázad kellett. A második, hogy a magyarsággal együtt élő nemzetiségek nemzeti öntudatra ébredése egybeesett a modern magyar polgári nemzet megszületésével, azaz a reformkorral, az 1848-as forradalommal és a dualizmus korával. De a nemzetiségi arányok már gyakorlatilag az Árpád-kor végétől kezdtek megváltozni, és legkésőbb a török hódoltság utáni újjáépítés korában, azaz az 1700-as években úgy alakultak, hogy esély sem volt egy, a franciához vagy a némethez hasonló modern nemzetállam létrehozására. Még ha időgéppünk lenne, akkor sem tudnánk a későbbi események ismeretében egy olyan időpillanatba visszarepülni, ahol érdemben befolyásolhatnánk az eseményeket annak érdekében, hogy a történelmi Magyarország sértetlenül megmaradjon. Természetesen a veszteség mértékét lehetne csökkenteni, de ehhez évszázadokon át helyes döntések egymásra épülő láncolata kellett volna.

Az egyetemeken mindannyiunkba beleverték, hogy nincs értelmük a „mi lett volna, ha...” kezdetű kérdéseknek. Ezért talán a legegyszerűbb tematikai logikával megközelíteni: ha a geopolitikai és gazdasági szempontoktól eltekintünk, pusztán etnikai és nemzetiségi aspektusból kijelenthetjük, hogy Trianon tragédiája eleve elrendelt volt?

– Egyik kedvenc történelemszem Arnold J. Toynbee, akinek kihívás-válasz elméletét előszeretettel alkalmazom különböző helyzetekben, így Magyarországra vonatkozóan is. Ennek értelmében ha egy civilizációt – az én értelmezésemben Magyarországot – kellően erős kihívás ér, és arra megfelelő választ ad, akkor fejlődik. Ha a kihívás gyenge, akkor stagnál. Ha pedig a kihívás túl erős, ráadásul a válasz is rossz, akkor a civilizáció hanyatlik. Hazánkat, illetve a mostani nemzetállam elődét jelentő, soknemzetiségű Magyar Királyságot több olyan kihívás is érte, amely meghaladta az erejét, ráadásul az országot irányító elit nem is mindig a legjobb válaszokat adta rá. Ilyen volt például a tatárjárás, a török hódítás, vagy éppen az ezek következményeként előállt nemzetiségi kérdés, amelyre az 1900-as évek eleji magyar elit (Bánffy Dezsővel és az 1920-as békekonferencián Magyarországot képviselő Apponyi Alberttel az élen) kifejezetten rossz válaszokat adott, hiszen az erőltetett asszimiláció és a nemzetiségi nyelven való oktatás korlátozása a magyar állameszme ellen hangolta az ország nem magyar ajkú lakóit. Válaszom tehát ismét az, hogy bármennyire is fáj ez nekünk,

nemigen lehetett az adott történelmi adottságok közepette és kényszerpályán mozogva igazán jó válaszokat adni erre a kihívásra, tehát a Nagy-Magyarország néven ismert földrajzi egység hiánytalan megtartására.

Milyen forrásokból tájékozódjon az, aki szeretné Trianont és okait, következményeit elfogultság nélkül megérteni?

– Elsőként a Rubicon történelmi folyóirat idén megjelent dupla Trianon-számát ajánlom, amely nagyon jó áttekintést nyújt, egyben eloszlát néhány közismert legendát és összeesküvés-elméletet. Ugyanezt teszi Ablonczy Balázs Trianon-legendák című könyve is, mindenkinek ajánlom elolvasását! A vezetésével működő kutatócsoport a trianon100.hu oldalon, valamint könyvek, publikációk formájában rengeteg színvonalas anyagot tett közzé a közelmúltban, amelyek számos történelmi tény új megvilágításba helyeznek. Romsics Ignác Magyarország története a XX. században című könyve, valamint a korábbi időszakokat bemutató Magyarország története című összefoglaló jelentőségű műve is jó alapot jelent az árnyaltabb szemlélet és álláspont kialakításához. Aki pedig a nemzettudat kialakulására, a magyarság sorskérdéseire kíváncsi, annak Gyurgyák János könyveit és cikkeket ajánlom jó szívvel. Sir Bryan Cartledge Megmaradni című könyvére hívnám fel még a figyelmet. A volt budapesti brit nagykövet nyugati szemmel, de a magyarság iránti tiszteletteljes érdeklődéstől vezetve írta meg könyvét, amely jó kiegészítése a hazai szerzők műveinek.

Többen szemléljük aggodalommal az ifjúság történelem és közélet iránti passzivitását. Erről pedagógusként, kutatóként mi a véleményed?

– A fiatalokat alapvetően több kihívás éri ma, mint a felnőtt, valamint az idősebb generációt. Leginkább a nagypolitikának és a médiának köszönhetően hiányzik a határozott, tiszta társadalmi értékrend, a szolidaritás és a felelősségvállalás – természetesen tisztelet a kivételnek! Emellett nehezebben ébreszthető érdeklődés a komoly témák iránt. Ez azért ad okot aggodalomra, mert felelős, kérdezni és helyesen dönteni képes felnőtt csak akkor válhat valakiből, ha megérti: a múlt ismerete nélkül nemcsak a történelmi bűnök és hibák megismétlődésének, de az egyén mentális és egzisztenciális kiszolgáltatottságának kockázata is nő. A tájékoztatlan-ságból fakadó frusztráció pedig táptalajává válik számos olyan jelenségnek (gyűlölet, fogékonyság a propagandára), amelyek a történelem dicstelen korszakait előidézték.

Amikor bort iszunk, és vizet prédikálunk... Gondolatok Keszthely idejének költségvetéséről

DR. WELLER-JAKUS TAMÁS

A koronavírus-járványnak szerte a világon érezni a gazdasági hatásait. Ez alól kisvárosunk sem kivétel. A kormány a központi intézkedéseivel összesen 206 millió forintnyi bevételkiesést okozott Keszthelynek: a gépjárműadó elvételével 71, az idegenforgalmi adó felfüggesztésével 75, az ingyenes közterülethasználattal és az ingyenes parkolással körülbelül 40 millió forinttal lett rövidebb az amúgy sem acélos költségvetés. Mindezt a helyi propaganda úgy találta, hogy ezzel az összeggel járultak hozzá Keszthely város lakói a vírus által okozott gazdasági válság kezeléséhez, azon indokolással, hogy mindenkinek áldozatot kell hozni. Ezzel egyet is lehet érteni, de nézzük csak meg közelebbről, hogy ki mennyivel járult hozzá a koronavírus gazdasági hatásainak viseléséhez városunkban!

Keszthelyen az újonnan felállt, az elmúlt 13 évhez hasonlóan is Fidesz-KDNP-s minősített többségű képviselő-testületnek az alakuló ülést követően első és legfontosabbnak tartott döntése 2019. november 13-án a saját javadalmazásuk megállapítása volt, amely döntéssel 150 %-ra emelték tiszteletdíjukat. A keszthelyi kormánypárti képviselők többségének döntése több szempontból sem elfogadható. Egy átlag szakmunkás (jelenleg

csaknem 2 millió munkavállaló) a járulékok levonása előtt, tehát bruttó keres annyit főállásával, mint egy keszthelyi önkormányzati képviselő: 180 ezer forintot. Egy pályakezdő orvos fizetése 170.000 forint! A nyugdíjasok háromnegyedének juttatása nem haladja meg a fenti összeget. Ez Keszthelyen sincs másképp. A fenti döntés anyagi vonzata munkáltatói járulékkal növelten havi 1,1 millió forint, vagyis idén ez 13,2 millió forintot, a teljes ciklusra vetítve pedig 66.350.000. forintot jelent a városi költségvetésnek.

A polgármester a bevételkiesés kompenzálása érdekében döntést hozott, így minden városi intézménynek a polgármester által meghatározott mértékben kellett csökkentenie a kiadásait. Ennek következtében volt olyan városi intézmény, ahol az amúgy sem túlfizetett közalkalmazottak – állásuk megtartása érdekében – fizetés nélküli szabadságra mentek, vagy rövidített munkaidőt, ezáltal csökkentett fizetést kapnak, holott több gyermeket nevelnek, sokszor egyedülálló szülőkként. Igaz, hogy az élelmiszerárak drasztikusan megemelkedtek, de talán a munkahelyük megmarad.

A polgármester a veszélyhelyzetre tekintettel, annak idejére elrendelte a

képviselők tiszteletdíjának 75%-ra való csökkentését. Az (állítása szerint, bár életrajzát minden bizonnyal nem véletlenül titkoló) közigazdász polgármester szerint rendben van az, hogy az önkormányzati képviselők tiszteletdíját annak 75%-ára csökkenti közvetlenül azután, hogy azt másfélszeresére emelte. Ezen intézkedéssel még kérkedni is illetlenség, hiszen ha valaki utána számol, a képviselők még mindig többet visznek haza, mint az előző ciklusban, nem úgy, mint a fizetés nélküli szabadságra küldött, több gyermekes közalkalmazottak, a polgármesterről és az alpolgármesterről nem is beszélve. Rendben van ez így?

Főleg akkor, amikor a város lakosságának száma évente közel 200 fővel csökken, ennek hatására az állami normatíva 170 millió forinttal lett kevesebb. Az elmúlt 5 év folyamán a Mészáros és Tiborc-klán a keszthelyi Balaton-part felvásárlásával, a Helikon szálló és a kempingek bezárásával több mint 70 millió forintos adóbevétel-kiesést okozott.

Mi lesz veled így, Keszthely?

A szerző jogász, a KÉVE elnöke, a megyei közgyűlés tagja, több évtizedes jegyzői tapasztalattal rendelkező közigazgatási szakember.

Csak ülök, és agyalok...

DR. LENGYEL RÓBERT

Sokat, talán túl sokat is agyalok, például a pecabotok mellett ücsörögve mostanság arról, hogy merre is tart Magyarország. Az az ország, amelyért volt egyenruhásként nem egyszer az életemet tettem kockára, és most civilként is, ha a szükség úgy oadaadnam érte. Mert EZ A HAZÁM, nem is kell ezt külön ragozni. Del!

Vajon jól van-e az, hogy abban az országban, amelyet szinte gyerekkorom óta tisztességgel szolgálok, hitvány alakok lehazaárulózhatnak? Vajon jól van-e az, hogy a Trianonban megnyírbált, immár aprócska hazánk népe annyira megosztott, mint amennyire most? Jól van-e, hogy az elszakított országrészeket „rekedt” honfitársaink kiszolgáltatott helyzetét így vagy úgy, de mindig megpróbálják a honi politikusok a maguk javára fordítani? Az egyik ellenük uszít, a másik meg igyekszik megvenni őket. Jól van-e az, hogy 2020-ban, itt Európa közepén egy békétlenségi gócpont, egy Európa-ellenes fészék épül, amelyhez az oroszok, a kínaiak, meg az ördög tudja, kik szállítják még a gallyakat? Jól van-e az, hogy egyes emberek a szemünk láttára tollasodhatnak a „közösből”, míg töme-

gek meg a napi betevőjük miatt aggódnak?

Meg aztán jól van-e az, hogy az emberek egy jelentős része politikailag inaktív, beletörődő, és amikor véleményt kéne nyilvánítani, nem megy el szavazni, mondván, hogy „azokra nem, ezekre meg végképp nem”? Mások meg azt mondják, ezekre nem akarok, más meg nincs. Vagy csak jobb híján szavazok ezekre...

És tudják, tudjátok mire jutottam? Hogy nem véletlenül tartunk itt. A „nagypolitika” szereplőinek egy jelentős része szóra sem érdemes megélhetési politikus. Egyiknek iskolája nincs, a másik kiesett az iskolapadból, politikusnak állt és ennyit tud felmutatni a múltjából. A harmadik ugyan eszes, de tolvaj, a negyedik esztelen és tolvaj, aztán van, amelyik csak kiváló „bólogat Jancsi” és gombot nyomogatni végül is megfelel, de folytatnám. Ismerek eleget közülük, van némi alapom értékítéletet mondani, persze nevek nélkül. Aztán meg vannak azok, akik egyébként odavalóak, van iskolájuk, van szakmai múltjuk, van tisztességük, de csak vergődnek abban a közegben, mert korpa között vannak és zabálják őket a

disznók. Ilyen bagázstól mit is várhatnánk mi, egyszerű földi halandók?

De tényleg, mi magyarok nem érdekelnénk már végre legalább többségükben a tisztségükre a szakmai kvalitásaik, a végzettségeik, az élettapasztalataik alapján egyaránt odavaló politikusokat? Olyanokat, akik mind megízlelték a való életet, a munkát, akik megfelelő előélet, a ranglétrák végigjárása után, nem pedig negyvenes (helyi mondás – a szerk.) nyelvcsapások árán ücsörögnek kényelmes kis székekben és nyomogatnak parancsszóra gombokat milliókért?

Vagy tényleg igaz a mondás, hogy minden ország olyan politikusokat kap, amilyeneket érdemel? És akkor ezek szerint mi csak ilyeneket érdeklünk? Mert ha igen, akkor dolgozzunk közösen azon, hogy jobbkat érdemeljünk és kapjunk is! Vagy nyugodjunk bele abba, ami van, és hagyjunk egy pusztaul a gyerekeinkre.

A szerző Siófok polgármestere, a Mindenki Magyarországa Mozgalom elnökségi tagja, volt rendőrkapitány. Az írást eredetileg közösségi oldalán tette közzé.

A zöld város közös érdekünk! Interjú a VÁRTAK Egyesület elnökével

Kenyeres László előbb megszervezte a Keszthelyért tenni akarók közösségét a Facebookon, majd az ott összegyűlt lakópatriótákkal megalapították a Városukért Tenni Akarók Egyesületet, amelynek elnöke lett. Az egyesület működéséről, Keszthely zöldebbé tételéről, az önkéntességről és a közösségi munka örömről is beszélt az interjúban.

Mi inspirálta a VÁRTAK Egyesület létrejöttét?

– Egyik alkalommal Keszthelyen sétálva megdöbbentem, hogy ez a gyönyörű, kicsi város mennyire lepusztult. A Balaton fővárosaként aposztrofált településen a közterületek és a fák gondozatlanok, a virágos területek aránya pedig elenyésző más közeli városokhoz, például Balatonfüredhez vagy Hévízhez viszonyítva. Szomorú tényező továbbá, hogy az önkormányzat nem kötelezi a lakosságot a magántulajdonban lévő területek tisztán tartására. Az élhetőbb város vágya arra készítetett, hogy létrehozasson egy olyan csoportot, amely segít abban, hogy ezt a csodálatos, jobb sorsra érdemes várost szebbé, élhetőbbé tegyünk. A „Keszthelyért tenni akarók közössége” nevű zárt Facebook-csoport nem volt jogosult az adománygyűjtésre, ezért jött létre a Városukért Tenni Akarók Egyesülete, azaz a VÁRTAK. E jogi formában hatékonyabban tudjuk a céljainkat megvalósítani.

Mi az egyesület elsődleges célja?

– Legfőbb célunk, hogy társadalmi munkában, öntevékenyen segítsük a város zöldfelületeinek megújítását. Több mint 100 hektárnyi területet kell karban tartania a GESZ-nek (*Gazdasági Ellátó Szervezet – a szerk.*), ez a munka tartalmazza a füves és fás területek gondozását. Ebben olyan munkák tartoznak, mint a bokrok, sövények formára vágása, a nyesedékek eltávolítása, valamint a faültetések, fakivágások megszervezése. A beteg, kivágott fákat minden esetben pótolni kéne, ez azonban több esetben is elmaradt az elmúlt években. Civil szervezetként jó példával kívánunk szolgálni, ugyanis úgy látjuk, hogy a közterületek meglehetősen gondozatlanok. Saját pénzből, saját ötletekkel, ugyanakkor a GESZ-szel és a mindenkor városvezetéssel együttműködve szeretnénk dolgozni a keszthelyiek megelégedésére. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy az önkormányzat részéről egyelőre nincs kellő nyitottság az együttműködésre, azonban reméljük, hogy a későbbiekben – a tisztességes és becsületes munkánkat látva – ez a hozzáállás változni fog.

Milyen tevékenységeket folytatott eddig az egyesület?

– Több helyen is ültettünk fákat az elmúlt időszakban. Elsőként a Festetics-lakóparkban húsz darab ezüsthársfát, ezt követően pedig a Gagarin és a Fodor utcában telepítettünk csemetéket közösségi felajánlásból. Önkéntesek segítségével nemrég megkezdtük a vasútállomás zöldterületeinek rendbetételét

is, valamint a Kis Szent Teréz plébánia előtti terület szépítésében is közreműködünk. A faültetések és a parkrendezések kívül beteg gyermekek számára is gyűjtöttünk már adományokat.

Május első hetében, a költési időszak kellős közepén a korábbi szabadstrand területe mellett, a balatoni kerékpárút mentén több tucat, többségében egészséges fát vágtak ki. E cselekmény jelentős felháborodást váltott ki a természetbarátok körében. Mi a VÁRTAK Egyesület álláspontja a fairtással kapcsolatban?

– Ebben az esetben valóban több egészséges fát is kivágtak. A megbízott vállalkozók több hektáros területen végeztek nagymértékű pusztítást. Egyesületünk ismeretlen tettes ellen feljelentés tesz.

Milyen pénzügyi háttérrel rendelkezik az egyesület?

– Az egyesületi tagoknak tagdíjfizetési kötelezettségük van – ez minden egyesület esetében törvényi előírás. Bárki adakozhat Keszthely város zöldítéséért, minden befizetés nyilvánosan elérhető. Bankszámlaszámunkra Magyarországról és külföldről is lehet utalni, az adakozóknak igazolást is tudunk küldeni a tranzakcióról. Ebben az esetben a közlemény rovatban fel kell tüntetnie a befizetőnek, hogy az utalás csemetevásárlás céljából valósult meg.

Milyen terveik vannak a közeli, illetve a távolabbi jövőben?

A későbbiekben a helyi szociális szférát is segíteni kívánjuk. Megállapodást kötöttünk a keszthelyi Vöröskereszttel. Szeretnénk közreműködni a szervezet ruhagyűjtésében, amely során jelentős számú adakozóra számíthatunk. Jómagam, illetve az egyesületi tagjaink is segítik véradással a rászorulókat. Természetesen kisebb akcióink is vannak, legutóbb a mentőállomás dolgozóit hívtuk meg egy pizzára. A későbbiekben szeretnénk az ápolóknak is segíteni, akik rendkívül áldozatkész magatartást tanúsítanak munkájuk során. Fontos célunk, hogy a város kimagasló személyiségeinek emlékére is fákat ültessünk. Hosszú távú célkitűzésünk, hogy minden újszülött után egy új fával gyarapítsuk Keszthelyt. Szeretnénk az egyesület létszámát is gyarapítani, szeretettel várjuk a városunkért tenni akarókat sorainkba!

A VÁRTAK Egyesületnek az alábbi számlaszámon lehet adakozni:

10101030-39481600-01005007

IBAN (külföldről történő utalások esetén):

HU41101010303948160001005007

Akik nem vártak tovább, hogy Keszthely zöldebb legyen: bemutakoznak az egyesület tagjai

Keszthely egy csodálatos város – lenne, ha mindenki szívügyének tekintené az élőhelyét. Megtaláltam ezt a lelkes, maroknyi emberből álló csoportot, háttérben a segítő adományozókkal. Azt gondolom, hogy itt a helyem, itt valóban tehetek a városunkért!

Szűpöczné Boros Mária

Egyik nap hazafelé sétáltam a Fő téri irodámból. Jó idő volt. Láttam, hogy az OTP előtt Laci (*a VÁRTAK Egyesület elnöke – a szerk.*) bemegy a bankba pénzt befizetni. Előző este olvastam egy bejegyzést Facebookon, amelyben a kórház lépcsőjéről írt, és felajánlott kétszer ötezer forintot. Ott az OTP előtt éreztem, hogy biztosan azt az összeget fizeti be, amelyről az előző napi bejegyzésében írt. Akkor már tudtam, hogy én vele akarok dolgozni!

Barna Dániel, a VÁRTAK Egyesület titkára

Régóta figyeltem a keszthelyi utcák fáit. A családi házak előtti előregedett, kivágott fákat oda nem illő sövényel, bokrokkal pótolták a lakók. A Gagarin és Rózsa utcai gömbakácok a szívem csücskei lettek. A neten találtam egy kis csapatot, hozzám hasonló elkötelezettekkel. Vegyük rá a szomszédot, barátot, ismerőst a környezet szépítésére! Mutassunk példát!

Klaczsné Tar Iboyla

Megalakulása után szinte rögtön csatlakoztam a Keszthelyért tenni akarók közösségének zárt Facebook-csoportjához. A VÁRTAK Egyesület megalakulása után gyűjtési akciót indítottunk, hogy megvalósítsuk faültetéssel kapcsolatos ötletünket. Kihívás volt megbízható faiskolat és megfelelő területet találni az ültetéshez, az engedély beszerzésével járó feladatok pedig sok munkát igényeltek. Támogatóink jóvoltából az első 400.000 forintnyi adományból 20 darab ezüst hársat ültethettünk a Festetics-lakóparkban. Második alkalommal a Gagarin utcában 5 gömbakácot, a Fodor utcai fűtőház mögötti területen pedig 5 vöröslevelű juhart telepítettünk. A „10 millió fát Magyarországra” akcióhoz kapcsolódva további fák ültetését terveztük, azonban az önkormányzati választások miatt kissé lassabb és nehezebb volt összel az ügyintézés. A VÁRTAK Egyesület emlékfák ültetését tervezi a jövőben, amellyel a város nagyjainak kívánunk emléket állítani. Idén összel egy nagyvonalú támogatónk által felajánlott 300.000 forintból őshonos fákat szeretnénk telepíteni a város területén. Jótékonyági akciókban is részt kívánunk venni a jövőben. Fő célunk, hogy városunk virágzó és zöld település legyen a jövőben.

(Takács Márta, a VÁRTAK Egyesület alelnöke)

A legszebb gyermeknap ajándék: megmenekült Zseniék otthona!

VASS BÁLINT

Sok jó ember adományának köszönhetően megoldódott Zsolnai Zsanett Zseni és három kislánya kálváriája. Mint arról előző lapszámunkban beszámoltunk, a bántalmazó kapcsolatból menekült édesanyjának május 31-éig volt ideje, hogy elutaljon 3,3 millió forintot az eszközkezelőnek, amely a megemelkedett, svájci frank alapú hitel miatt átvette a lakásukat. Miután nem lett volna lehetőség a lakás visszabérlésére, az egyetlen út volt, hogy fizetnek, különben a lakhatás elvesztése és a család szétesése fenyegette volna őket. Ám ahol a megélhetés is nehéz, ott remény sincs ekkora összeg kigazdálkodására. A három gyermek nem járhat iskolába, és az édesanya egyedülálló szülőként kénytelen velük otthon maradni. A család hiába kért segítséget az önkormányzattól, azt a választ kapták, hogy esetükben jótékonyági akciót nem támogatnak, mert egy ellenzéki aktivista is melléjük állt. Ezt a tényt a közösségi médiában nagy port kavart bejegyzés alatt az az önkormányzati alkalmazott is megerősítette, aki az édesanyával előzőleg ezt közölte. Zseni nagyon el volt keseredve, hiszen látta, hogy más ügyek mentén erős az összefogás. Számos rosszindulatú, névtelen, arctalan profilról írt hozzászólás, gonoszkodás érkezett, de sikertelen volt a szabotázs. Egy keszthelyi, névtelenséget kérő "szuperhős" másfél millió forintot adott a családnak, Molnár Tibor önkormányzati képviselő pedig áprilisi tiszteletdíjának csaknem teljes összegét, 100 ezer forintot ajánlotta fel, valamint működtette a gyűjtésre létrehozott közösségi oldalt. Mégis úgy nézett ki, mindez kevés. Ám az utolsó napokban páratlan összefogás valósult meg: Cseh Gabi május 28-ai videóját csaknem 4 ezren látták, Bálint Natália május 30-ai bejegyzését pedig egy nap alatt 1200-an osztották meg, és mintegy 110 ezer embert ért el. Sok-sok jószándékú ember utalt azonnal a világ számos pontjáról, így másnap reggelre, május 31-ére, a határidőre összegyűlt a hiányzó összeg, mint a mesében. Névtelen szuperhősök tucatjai érezték

magukénak a felelősséget. Nem adtak tanácsokat, nem vártak dicsőséget, nem használták önmaguk nagyságának hangsúlyozására az adakozást, nem írtak áldozathibáztató, okoskodó hozzászólásokat. Legtöbbjük a három gyermeket nézte, akik bizonytalanul, kétségekkel telve tekintettek arra a pünkösdi vasárnapra, amely végül eddigi életük talán legszebb gyermeknapjává vált. A gyűjtés során számos meghatározó pillanatot tapasztaltunk. Volt idős hölgy, aki szerény nyugdíjából adakozott, személyesen kérve Molnár Tibort, hogy az összegyűrt bankjegyeket juttassa el a családnak. Es szólni kell arról a nagylelkű személyről is, aki megtehetette volna, hogy arcképének közlését kéri, de ő nem öncélból adta a másfél millió forintot. Nem kellett jótékonyági akció sem ennek a sok embernek, és nem kellett ahhoz indokolatlanul nagy arcok sem, akik a más által süttött süteményekkel pózolnak, emberi tragédiákból politikai tőkét kovácsolva. Igaz, ebben a történetben a gyerekek hála Istennek mind egészségesek, "csak" a félelem és a bizonytalanság törte meg valamennyiüket. Ám reméljük, hamarosan sok boldog élmény írja felül az e fölötti rossz érzést! Az ügy legfontosabb üzenetét Cseh Gabi fogalmazta meg a videójában: a családon belüli erőszak áldozatainak, a gyerekeknek példát kell mutatni azzal, hogy a bántalmazónak bátran hátat fordítót támogatja a társadalom. Sajnos a jótékonyági gyűjtés folyamán is akadt néhány áldozathibáztató megnyilvánulás, de a túlnyomó többség empátiákkal állt az ügy mellé, visszaadva ezzel egy család reményét a boldog újrakezdésre, és megerősítve egymás hitét az emberi jóságot illetően. A Kisvárosunkért Érdekvédelmi Egyesület a család nevében is hálásan köszöni minden adakozó nagylelkűségét, és biztatjuk a rászorulókat, hogy merjenek segítséget kérni, mert a társadalmi szolidaritás működik. Senki sincs egyedül! Az idei pünkösddel egybeeső nemzetközi gyermeknapon Keszthely egy fokkal jobb hely lett.

Zseni üzenete

„Szeretném megköszönni mindenkinek, azt amit az elmúlt időszakban értünk tett. Bízom benne, hogy sikerülni fog, de azt nem gondoltam volna, hogy ilyen mértékű összefogás valósul meg a gyűjtés végére. Olyan volt ez az egész, mint egy izgalmas, nagyszabású kalandfilm, amiben már-már úgy tűnik, hogy minden elveszett, az utolsó pillanatban a főhősök mégis életben maradnak, és boldogan élnek tovább.

Szomorúan tapasztaltam, hogy amíg az ember bajban van, nyakig süllyed a mocsárban, az élete ugyanúgy a szürke-reménytelen taposómalomról szól, addig nyugodtan viselkedik, elégedetten nyugtázza, hogy ő is ugyanúgy szenved, mint a többiek. Sokan örülnek mások nyomorának, sőt még bele is rúgnak, ahol tudnak, de legalábbis közönyösen elfordulnak. Ám mihamarabb az ember kiutat, segítőt, támogatókat talál, elkezd felemelkedni, a rosszakarói összezavarodnak, pánikba esnek. Megpróbálják erőnek erejével ott tartani, ahonnan szabadulna, szárnyait levágni. Sárral dobálják, üvöltözve igyekeznek visszahúzni. Nem sikerült nekik, a jóindulat győzött.

Hogy mit érzek most? Végtelen hálát, határtalan boldogságot, leírhatatlan nyugalmat, bársonyos belső békét. Azért, mert most már tudom, hogy történjék bármi, a lányaim biztonságban vannak. Ők már nem nincstelen földönfutókként fogják elkezdni felnőtt életüket, mint egykor jómagam... Ha tehetném, személyesen köszönném meg mindenkinek ezt a felbecsülhetetlen segítséget! A hölgyeknek öleléssel, a férfiaknak kézfogással, mindenkinek egytől egyig a szemébe nézve. Mert akik segítettek nekünk, azok bizony mindannyian hősök. Lehetővé tették, hogy három ártatlan tündérke boldogan, gondtalanul léphesse át majdan a felnőttkor küszöbét.

****HELYI HÍRLAP

Felelős kiadó: Kisvárosunkért Érdekvédelmi Egyesület, 8360 Keszthely, Béri Balogh Ádám u. 1. II./4. Dr. Weller-Jakus Tamás elnök

Ideiglenes főszerkesztő: Kenyeres Bence

Ideiglenes szerkesztőbizottság: Bálint Natália, Vass Bálint

A szerkesztőség címe: 8360 Keszthely, Rákóczi tér 21.

+36-70 371 7722 keszthelyihirlap@keve-keszthely.hu

Kéziratot nem őrzi meg és nem küldünk vissza!

Készült 8000 példányban a keszthelyi Litográf Nyomdában.